

SINGLE VISIT

VOLGENS VOORSCHRIFT

Een patiënt met kanker krijgt het advies twee tot drie pakjes dieetvoeding per dag te nemen, 'zodat hij voldoende calorieën binnenkrijgt'. De patiënt blijft echter maar afvallen. Als ik vraag wat hij naast de pakjes nog eet en drinkt, zegt hij dat hij had begrepen dat de dieetvoeding zelf voldoende calorieën voor de hele dag gaf, hij had daarnaast dus weinig tot niets gegeten. Een patiënt met darmkanker en metastasen in het buikvlies krijgt kortwerkende morfine zo nodig voorgeschreven met het dringende advies om, als hij de morfine gebruikt, een laxeermiddel te gebruiken. Patiënt heeft aanhoudend diarree. Wat blijkt: hij had begrepen dat hij iedere keer als hij morfine nam een laxans moest nemen. Aangezien hij regelmatig drie- tot viermaal daags zo'n pil nam, nam hij ook drie tot vier keer per dag het laxeermiddel.

Een goede les: beide patiënten deden keurig wat hen was opgedragen, maar waarschijnlijk toch niet helemaal zoals de zorgprofessional het had bedoeld.

Ik zie het al, een liesbreuk!' De huisarts had weinig tijd nodig gehad voor het stellen van zijn diagnose. 'Meld je bij het ziekenhuis, wacht er niet te lang mee.' Ik koos voor een 'single visit' en zo zit ik, man van 63, op een vroege ochtend tegenover de chirurg die mij diezelfde middag nog zal opereren. We staan op, broek omlaag, zij beoordeelt de zwelling. We gaan weer zitten, zij kijkt me aan: 'De breuk is nog klein, een operatie lijkt me niet nodig.' Zij vraagt hoeveel pijn ik heb, op een schaal van 1 tot 10. Ik zeg: 2, want ik vind 1 wat al te schamel. Dan legt zij uit. Dat de kans op een ernstige complicatie, zoals bekneld buikvlies, nog bijna nul is. Dat aan de operatie zelf een zeker risico kleeft, al is ook dat klein. Dat een liesbreuk nooit vanzelf verdwijnt en dat er – zo blijkt uit onderzoek – een kans van 7 op 10 is dat ik binnen vijf jaar alsnog onder het mes moet. 'Dus als u het nu doet bent u er maar vanaf. Bovendien bent u nog in goede conditie.' Het ziekenhuis zal niet blij zijn als een al geplande operatie op het laatste moment niet doorgaat, maakt ze duidelijk: 'Maar daar komen we wel uit.' Voor haarzelf is het een makkelijke klus: een klein breukje, een magere patiënt. 'Ik denk dat u eigenlijk minder pijn heeft dan score 2', zegt ze. Ik moet het beamen. Dan laat ze mij en mijn meegekomen partner alleen: 'Praat er maar even over, de keuze is aan u.'

We herkauwen wat er is gezegd, wegen alle argumenten tegen elkaar af – maar ik kom er niet uit. Na tien minuten komt de chirurg weer binnen, herhaalt kort wat ze over de risico's heeft gezegd: 'En, wat wilt u?' Ik zeg haar eerlijk dat ik geen besluit kan nemen. Zij: 'Wat zou u doen als u geen single visit had gevraagd, als u nu naar huis zou gaan om er nog eens rustig over na te denken?' Ik, zonder aarzeling: 'Dan zou ik het niet doen.' Zij schuift achter de computer: 'Dan zetten we er nú een streep door. Kom terug als u er écht last van krijgt.' Ik ben opgelucht.

Uitstekend communicerende dokters, ze zijn er wel degelijk.

'LIEVE SCHAT'

Op onze afdeling Oncologie was een nieuwe coassistent begonnen. Een vriendelijk, enthousiast en onervaren meisje, dat nog niet goed wist wat ze moest verwachten op deze 'zware' afdeling. Tijdens de zaal-supervisie liepen we met de zaalarts langs een tweetal patiënten van mij. De eerste patiënte zag mij, begroette me bij mijn voornaam en zei: 'Fijn dat je even langskwam, meid.' Ik zag de coassistent zeer verbaasd kijken. Op de gang legde ik uit dat ik deze vrouw al meerdere jaren intensief begeleidde vanwege uitgezaaide kanker en dat je elkaar dan soms informeler benadert. Als opleidingsmoment gaf ik ook aan dat zo'n informele omgang niet gebruikelijk is bij alle patiënten en dat je patiënten in principe met u aanspreekt. De coassistent knikte begrijpend en we liepen naar de tweede patiënt. Deze zag mij de kamer in lopen en riep: 'Daar ben je, lieve schat!'

VERONTRUSTENDE APP

Zojuist een vrouw van middelbare leeftijd gezien die een plekje op haar rug had. Door haar dochter is zij gewezen op een smartphone-app die middels het maken en analyseren van een foto het risico op kwaadaardige huidkanker bepaalt. Dat heeft zij dus gisteren gedaan en de uitslag was dermate verontrustend dat zij er een slapeloze nacht van heeft gehad. Zij kon gelukkig op tijd bij mij terecht en daar heb ik haar in twee minuten weer kunnen geruststellen, én behandelen. Het was een mooie, kleine, ronde, typische verruca seborrhoica die zich probleemloos liet uitlepelen. Een slapeloze nacht door een app... het moet niet gekker worden. Ik hoop dat de ontwikkelaars van deze app dit bericht ook zullen lezen.